

EVALUAREA POR

2014 - 2020

Partea II

ORIENTARE CĂTRE REZULTATE

PROVOCĂRI ȘI IMPACT

CUPRINS

<u>AXA PRIORITARĂ 7</u> DIVERSIFICAREA ECONOMIILOR LOCALE	4
<u>AXA PRIORITARĂ 8</u> DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE SĂNĂTATE ȘI SOCIALE PRIN CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII SERVICIILOR DE SĂNĂTATE, EFICIENȚEI ÎNGRIJIRII SPITALICEȘTI DE URGENȚĂ ȘI CREȘTEREA GRADULUI DE ACOPERIRE CU SERVICII SOCIALE	9
<u>AXA PRIORITARĂ 9</u> SPRIJINIREA REGENERĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE A COMUNITĂȚILOR DEFAVORIZATE DIN MEDIUL URBAN	15
<u>AXA PRIORITARĂ 10</u> ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII EDUCAȚIONALE	20
<u>AXA PRIORITARĂ 11</u> EXTINDEREA GEOGRAFICĂ A SISTEMULUI DE ÎNREGISTRARE A PROPRIETĂȚILOR ÎN CADASTRU ȘI CARTEA FUNCİARĂ	24

TEXT REDACTAT DE CONSILIERII BIROULUI EVALUARE POR:

Adina FLOREA – Coordonator, Șef Birou
Laurențiu Teșcan – Axele: 1, 5 și 6
Ilinca Marchidan – Axele: 2, 7 și 8
Iuliana Dumitru – Axele: 3, 9 și 11
Miruna Ciobotaru – Axele: 4 și 10, Analiza de sistem

Maria-Ionela Caprian - manager de proiect, serviciul Asistență Tehnică

Stimate cititor,

Revista pe care o răsfoiești cuprinde rezultatele unei analize obiective a funcționării Programului Operațional Regional 2014-2020 în perioada în care beneficiarii începeau faza de implementare a proiectelor contractate.

POR a început să crească, să atragă ideile inovatoare privind dezvoltarea României și să finanțeze proiecte care creează valoare adăugată și noi locuri de muncă. De aceea, concluziile și recomandările studiilor de evaluare sunt bazate în mare parte pe opiniile și punctele de vedere ale beneficiarilor de finanțare, reprezentanți ai mediului privat sau ai autorităților publice, dar și ai celor opt agenții de dezvoltare regională.

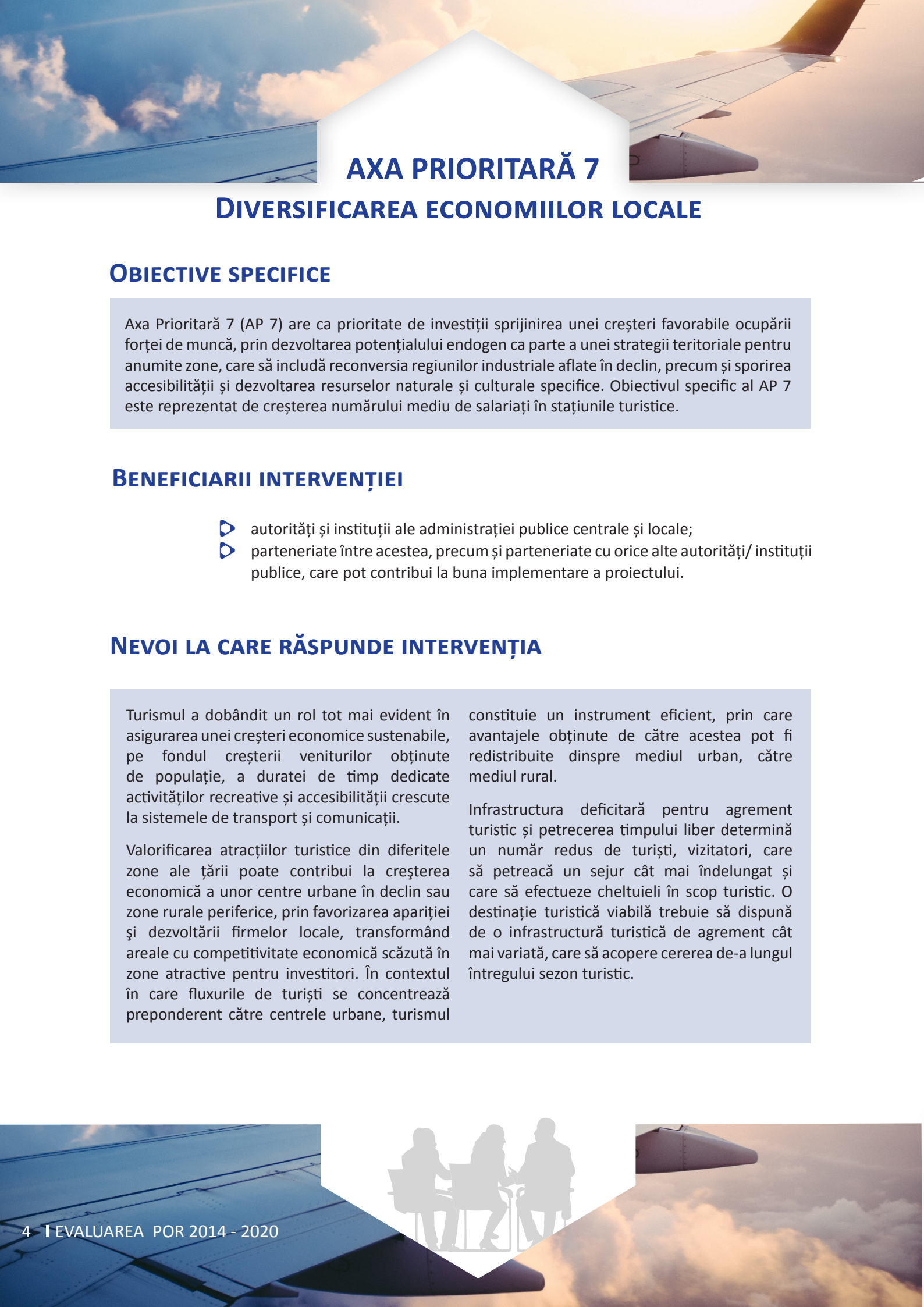
Succesul POR înseamnă afaceri inovative, înseamnă locuri de muncă, asistență medicală de calitate în spitale moderne și acces la educație de calitate pentru copiii din România. Prin dimensiunile și obiectivele sale, Programul Operațional Regional este un program ambițios și vrem să ne asigurăm că vom atinge obiectivele finale, că vom atrage toate fondurile destinate României prin POR și că vom obține rezultatele la care ne-am angajat, în beneficiul dezvoltării României și al cetățenilor săi.

Dincolo de grafice, de cifre și imaginile proiectelor, revista pe care v-o oferim este despre muncă, despre pasiune și despre dorința de a găsi mereu calea să facem lucrurile mai bine.

Ion Ștefan,

Ministrul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației

AXA PRIORITARĂ 7

DIVERSIFICAREA ECONOMIILOR LOCALE

OBIECTIVE SPECIFICE

Axa Prioritară 7 (AP 7) are ca prioritate de investiții sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice. Obiectivul specific al AP 7 este reprezentat de creșterea numărului mediu de salariați în stațiunile turistice.

BENEFICIARI INTERVENȚIEI

- ▶ autorități și instituții ale administrației publice centrale și locale;
- ▶ parteneriate între acestea, precum și parteneriate cu orice alte autorități/ instituții publice, care pot contribui la buna implementare a proiectului.

NEVOI LA CARE RĂSPUNDE INTERVENȚIA

Turismul a dobândit un rol tot mai evident în asigurarea unei creșteri economice sustenabile, pe fondul creșterii veniturilor obținute de populație, a duratei de timp dedicate activităților recreative și accesibilității crescute la sistemele de transport și comunicații.

Valorificarea atracțiilor turistice din diferitele zone ale țării poate contribui la creșterea economică a unor centre urbane în declin sau zone rurale periferice, prin favorizarea apariției și dezvoltării firmelor locale, transformând areale cu competitivitate economică scăzută în zone atractive pentru investitori. În contextul în care fluxurile de turiști se concentrează preponderent către centrele urbane, turismul

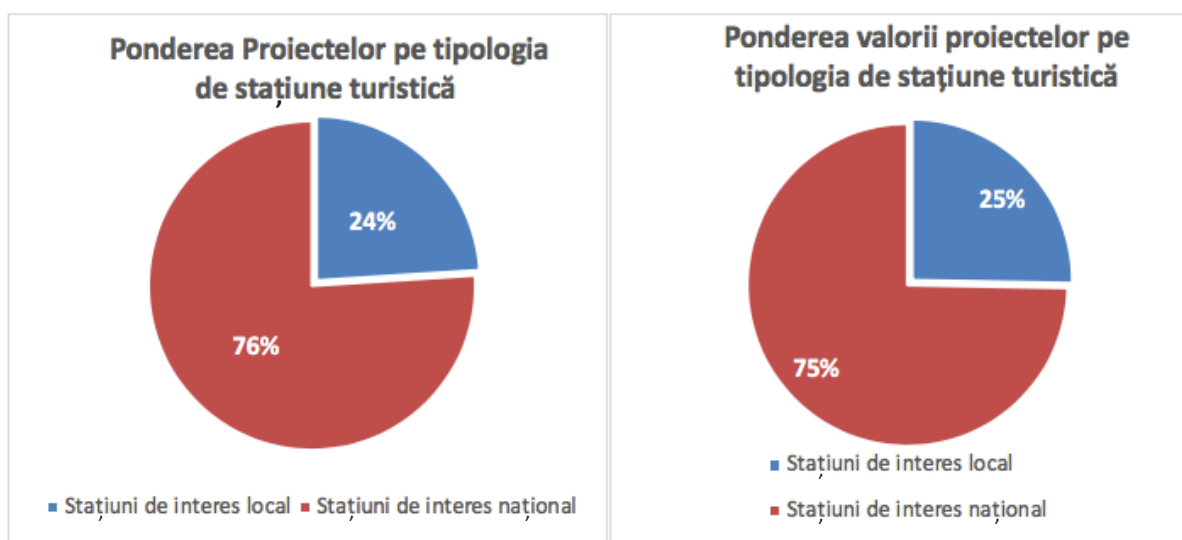
constituie un instrument eficient, prin care avantajele obținute de către acestea pot fi redistribuite dinspre mediul urban, către mediul rural.

Infrastructura deficitară pentru agrement turistic și petrecerea timpului liber determină un număr redus de turiști, vizitatori, care să petreacă un sejur cât mai îndelungat și care să efectueze cheltuieli în scop turistic. O destinație turistică viabilă trebuie să dispună de o infrastructură turistică de agrement cât mai variată, care să acopere cererea de-a lungul întregului sezon turistic.

REZULTATE LA 31 DECEMBRIE 2018:

- ▶ Valoarea apelurilor lansate însumează 85.872.341,00 euro, respectiv 399.572.589,91 lei, iar în cadrul acestor apeluri au fost depuse 95 de proiecte, în valoare de peste 1,37 miliarde de lei, reprezentând de 3 ori mai mult valoarea alocată;
- ▶ 28 de proiecte în curs de implementare, în valoarea totală de 356.158.557,39 lei (contribuția UE) reprezentând 76,74% din valoarea totală alocată AP 7;
- ▶ Valoarea totală a plăților efectuate către beneficiari se ridică la 14.587.514,79 lei, reprezentând 3,14% din valoarea alocată;
- ▶ Analiza proiectelor finanțate pe tipuri de stațiuni turistice relevă o predominanță a stațiilor de interes național (76%) față de cele de interes local (24%). Aproximativ 75% din valoarea totală a proiectelor este reprezentată de primele, în timp ce restul de 25% reprezintă valoarea proiectelor finanțate în stațiunile de interes local.

Figura 1 - Ponderea numărului și valorii proiectelor pe tipologie de stațiune

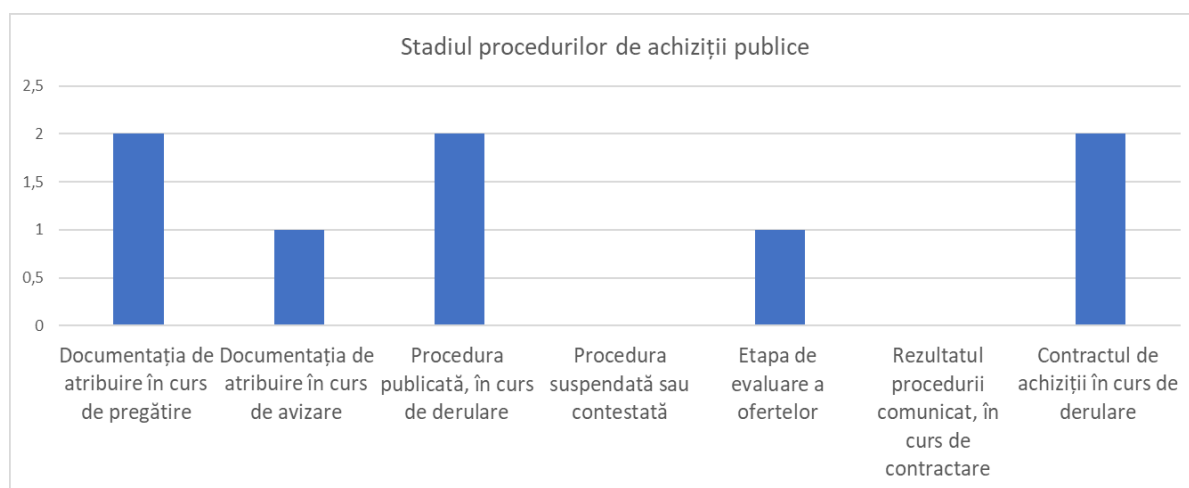
Sursa: calculele evaluatorului realizate din baza de date furnizată de AM POR

REZULTATELE EVALUĂRII

- ▶ AP 7 va atinge țintele stabilite, valoarea proiectelor depuse depășind cu mai mult de 3 ori valoarea alocată acestei axe;
- ▶ Rata de succes a proiectelor este diferențiată la nivel regional;
- ▶ S-au evidențiat deseori situații de blocaj al investițiilor, cu precădere datorate întârzierilor în aprobarea documentațiilor de atribuire sau finalizarea procedurilor de achiziții publice (de exemplu, contestații sau anulări);

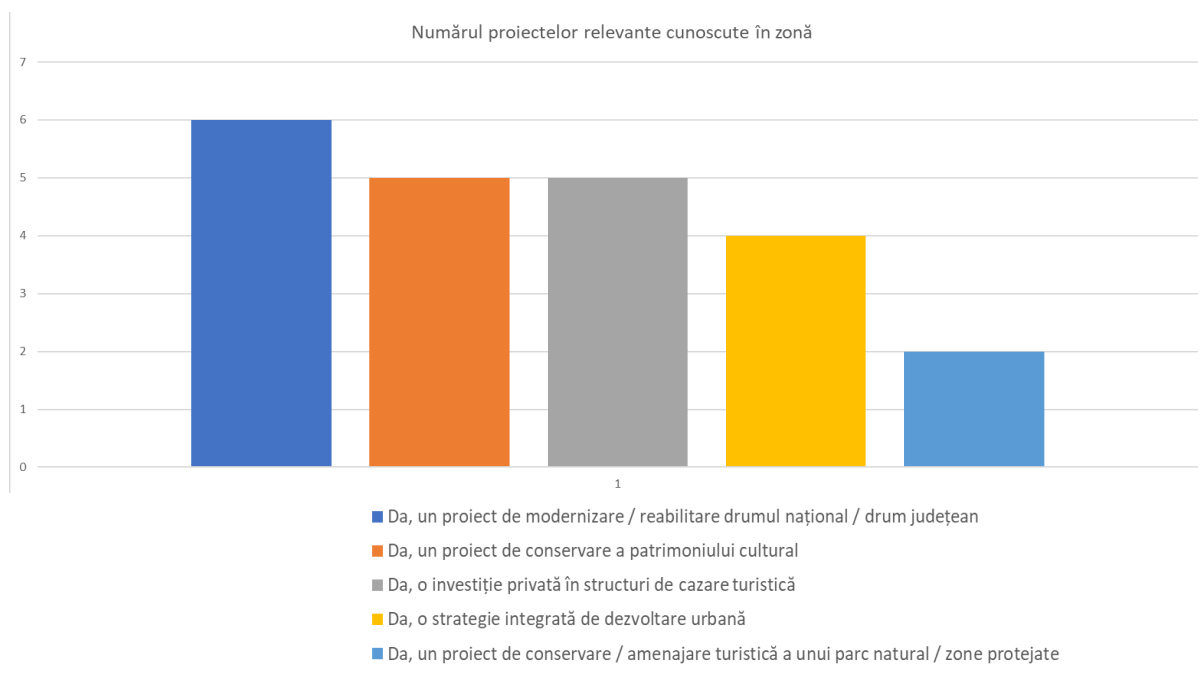
Figura 2 - Stadiul de derulare a procedurilor de achiziții publice

Sursă: Prelucrarea evaluatorului din rezultatele anchetei în rândul beneficiarilor

- ▶ Deși planul de marketing este un document obligatoriu, numai o parte din beneficiari a inserat investiția POR în cadrul unei strategii de marketing cu adevărat "turistice" a localității, cu o perspectivă de promovare "post investiție". Strategiile de marketing pentru valorificarea intervenției POR au doar o acoperire locală, cel mult județeană;
- ▶ S-a identificat un set de intervenții de la servicii de bază la mobilitate sustenabilă, recalificarea clădirilor istorice, pe lângă investițiile operatorilor privați. Complementaritățile privesc alte Axe din POR și alte programe naționale;

Figura 3 - Proiectele relevante complementare

Sursă: Prelucrarea evaluatorului din rezultatele anchetei în rândul beneficiarilor

- ▶ Există o suprapunere a conceptului de vizitatori și a celui de turiști, deși sunt termene diferite;
- ▶ Pe segmentele turistice cu un index de atractivitate turistică (IAT) scăzut, previziunile de creștere a fluxurilor turistice după anul 2023 sunt stabile și în linie cu evoluția curentă; Din perspectiva evaluării ex post, va trebui să se acorde o atenție deosebită analizei fluxurilor turistice pentru localitățile incluse în segmentul caracterizat de IAT scăzut.

RECOMANDĂRILE EVALUATORULUI

- ▶ Se impune utilizarea unui instrument comun de analiză și interpretare a contextului turistic precum Indexul de Atractibilitate Turistică (IAT), care ar permite identificarea unui "punct de pornire" al atractivității stațiunii turistice și definirea componentelor de atractivitate vizate de investiții.
- ▶ În elaborarea strategiilor turistice, ar trebui să se țină cont și de segmentele turistice de pornire și de grupurile țintă, pentru a se înțelege în ce măsură beneficiarii hotărâsc să își întărească oferta turistică către grupuri deja vizate sau să își diversifice oferta către noi grupuri țintă.
- ▶ Analizarea posibilității de a insera tema turismului în cadrul unei axe de dezvoltare turistică integrată, cu beneficiari publici și privați, incluzând organizațiile de management al destinației turistice, cu criterii de selecție care să țină cont de sinergia dintre intervențiile finanțate. Aceasta necesită o promovare a proceselor participative pentru dezvoltarea unei viziuni comune asupra strategiilor de dezvoltare turistică pentru programarea 2021-2027 la nivel local, regional și național.
- ▶ Se impune actualizarea cadrului național strategic și de politică în domeniul turismului, pornind din lecțiile învățate și rezultatele obținute de la întocmirea Master Planului în domeniul turismului 2007-2026. Acest proces ar trebui să implice o participare puternică din partea asociațiilor mediului privat, pe lângă autoritățile publice locale.
- ▶ Este necesară elaborarea unor strategii turistice la nivel de segment care să se adreseze piețelor internaționale. În acest context, și instrumentele de promovare și marketing vor putea fi programate în cadrul unei logici de destinație turistică, în cadrul unei abordări de sistem, în raport cu piețe mai ample.
- ▶ Adoptarea unui set de indicatori de realizare la nivel de program care să fie legat de numărul de proiecte vizate pentru finanțare și indicatori de realizare la nivel de proiect care să fie corelați cu tipologiile de intervenție realizate de beneficiari (exemplu: mp și km). Indicatorii de rezultat la nivel de program ar putea să se refere la numărul de turiști adiționali, a căror valoare țintă ar reprezenta oricum o estimare planificată a contribuției POR la creșterea fluxului de turiști.
- ▶ Întărirea funcțiilor help-desk ale Agențiilor de Dezvoltare Regională atât în faza de orientare/pregătire, cât și în faza de implementare, cu precădere asupra aspectelor procedurale de achiziții publice.
- ▶ Analizarea oportunității descentralizării la nivel regional a funcției de gestionare a apelurilor de proiecte (în perioada următoare) în vederea asigurării unei personalizări mai mari a apelurilor în funcție de specificul local/ regional.

AXA PRIORITARĂ 8

DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE SĂNĂTATE ȘI SOCIALE PRIN CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII SERVICIILOR DE SĂNĂTATE, EFICIENȚEI ÎNGRIJIRII SPITALICEȘTI DE URGENȚĂ ȘI CREȘTEREA GRADULUI DE ACOPERIRE CU SERVICII SOCIALE

AP 8 vizează investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități.

OBIECTIVE SPECIFICE

- ▶ Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, comunitare și a celor de nivel secundar, în special pentru zonele sărace și izolate;
- ▶ Îmbunătățirea calității și a eficienței îngrijirii spitalicești de urgență;
- ▶ Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale.

NEVOI LA CARE RĂSPUNDE INTERVENȚIA

Strategia Națională de Sănătate 2014-2020 arată nevoia creșterii accesului la serviciile furnizate pe toate palierele sistemului medical, în vederea reducerii inegalităților în furnizarea acestora și în ceea ce privește starea de sănătate a diferitelor categorii sociale. Direcțiile de acțiune ale POR vizează întreaga piramidă de servicii medicale, respectiv îngrijirea primară, incluzând asistența comunitară (baza piramidei), asistența ambulatorie (nivel intermediar) și asistența de urgență (unități de primiri urgențe și spitalele regionale de urgență), (vârful piramidei).

În prezent, asistența medicală spitalicească în România se bazează în principal pe îngrijirea spitalicească acută, care este nu numai cea mai scumpă, dar de multe ori inutilă pentru tratamentul optim al pacienților din spitale. O trecere de la îngrijirea spitalicească acută la tratarea majorității pacienților în regim ambulatoriu (îngrijire de zi în ambulatoriu, cabinete ambulatorii, precum și centre de diagnostic și tratament) este una dintre principalele măsuri definite în Strategia Națională de Sănătate și este în conformitate cu Recomandările Specifice de Țară referitoare la constituirea unei asistențe medicale durabile și rentabile.

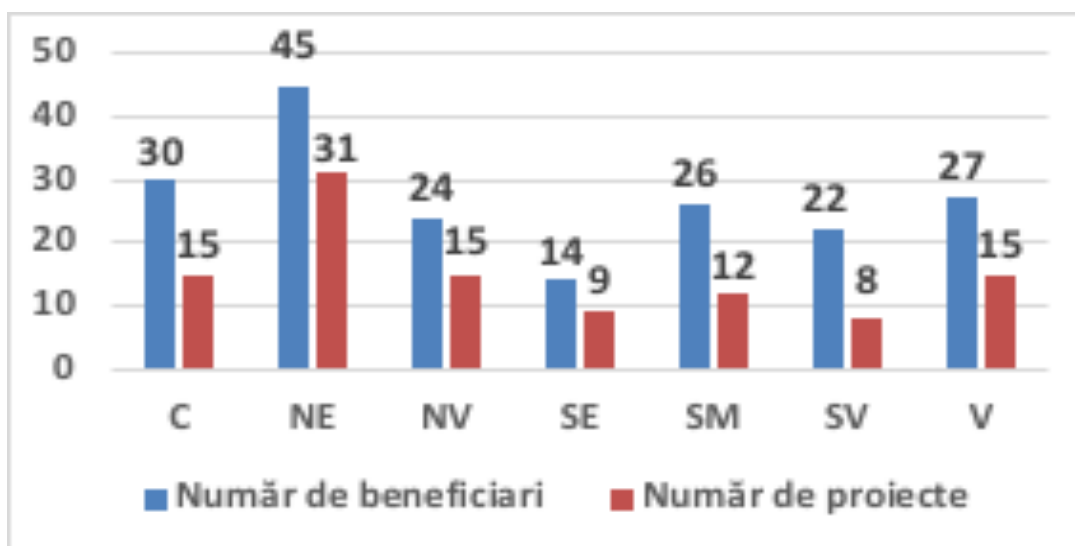
BENEFICIARIII INTERVENȚIEI

- ▶ autorități publice locale;
- ▶ furnizori de servicii sociale de drept public și privat, acreditați conform legii;
- ▶ parteneriate.

REZULTATE LA 25.02.2019

- ▶ valoarea totală a alocării pentru AP 8 - 348.117.301 euro;
- ▶ 407 cereri de finanțare depuse și 105 proiecte contractate, toate proiectele sunt în curs de implementare. Cei mai mulți beneficiari sunt unități spitalicești (147), iar cei mai puțini sunt reprezentați de unități sociale (42).
- ▶ Cele mai multe proiecte sunt realizate în parteneriat cu Ministerul Sănătății (MS), respectiv Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU) ca lider de proiect, și cu unități administrativ-teritoriale (UAT) de pe raza județului unde se află amplasată unitatea beneficiară.

Figura 1 - Distribuția regională a proiectelor și beneficiarilor la 25.02.2019

Sursa : AM POR

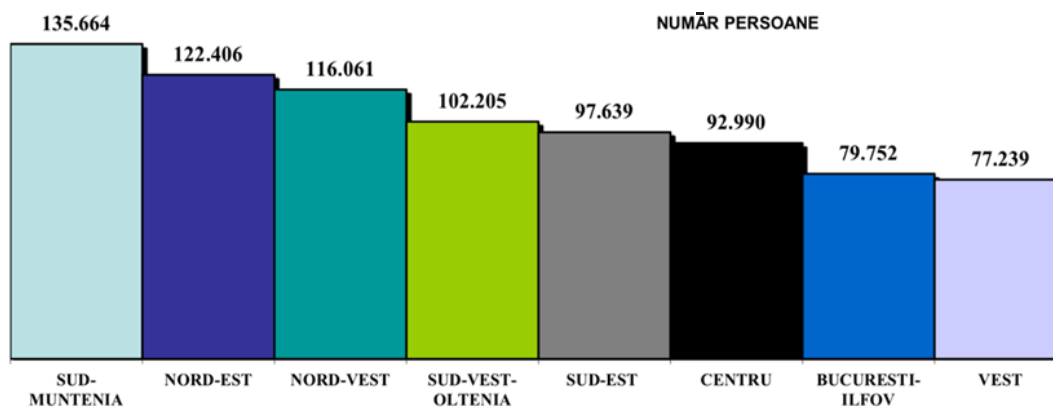
REZULTATELE EVALUĂRII

- ▶ Efect pozitiv prin scăderea nevoii neacoperite de servicii medicale pentru chintila inferioară de la valoarea inițială de 13,3%, la valoarea de 8% în 2015 și, mai recent la valoarea de 3,4% în 2018 conform Eurostat. Valoarea depășește deja ținta propusă pentru 2023 (9,3%), iar populația deservită de servicii medicale îmbunătățite depășește cu mult valoarea țintă propusă pentru 2023 (500.000 persoane). Evoluția trebuie considerată ca fiind rezultatul mai multor factori, cum ar fi proiectele finalizate din POR 2007-2013, modificări legislative în domeniul sănătății, modificări de ordin fiscal etc.;
- ▶ Reducerea timpului de intervenție/ răspuns necesită îmbunătățiri: două treimi din parcul de ambulanțe este uzat fizic avansat, personalul disponibil este insuficient, iar infrastructura rutieră nu s-a îmbunătățit semnificativ;
- ▶ În lipsa unui indicator relevant se poate considera că echipamentele noi sau multiple cresc calitatea și fiabilitatea serviciilor oferite, scad timpul de așteptare și, în anumite situații sunt poziționate într-o unitate sanitară apropiată domiciliului pacientului, factori care ar trebui să crească satisfacția serviciilor primite de către beneficiari;
- ▶ Chiar dacă rata internărilor a scăzut constant în perioada analizată, cca. 30% din internări puteau fi tratate în ambulator, dacă serviciile ar fi fost disponibile și eficiente; Disponibilitatea crescută a serviciilor ambulatorii eficiente este esențială pentru degrevarea Unităților Primiri Urgențe (UPU) și a spitalelor de cazurile care nu necesită îngrijiri la acel nivel (este neclar care este rezultatul evaluării);
- ▶ Ținta de realizare a numărului de beneficiari (persoane cu dizabilități) de infrastructură de dezinstituționalizare construită/ reabilitată/ modernizată/ extinsă/ dotată a fost atinsă în proporție de 45%, însă progresul indicatorului privind prestarea serviciilor sociale cât mai aproape de locul de trai este minor (3%);

Figura 2 - Distribuția numărului de persoane cu dizabilități pe regiuni (31 decembrie 2018)

Grafic 4. Numărul persoanelor cu dizabilități, pe regiuni de dezvoltare, la 31 decembrie 2018

Sursa: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități

- ▶ Intervențiile eficace sunt cele cu activități integrate: intervenții de construcții/ reabilitări/ modernizări/ dotări cu echipamente, dar și atragere și instruire de personal suplimentar, iar resursele provin din proiecte complementare finanțate și din alte programe operaționale;
- ▶ În domeniul social, când apelul de proiecte este competitiv, beneficiază mai mult comunitățile care au experiență în procesul de elaborare de proiecte și administrare, iar comunitățile dezavantajate rămân în urmă;
- ▶ Deși resursele au fost distribuite preponderent pentru regiunile de dezvoltare cu nevoi sociale accentuate, majoritatea investițiilor sunt realizate la nivel urban, cu toate că necesitatea de servicii sociale este, în primul rând, la nivel rural.
- ▶ Centrele comunitare integrate medico-sociale menționate distinctiv în Strategia Națională de Sănătate (SNS) 2014 – 2020 și una dintre verigile importante pe care a fost construită logica intervenției POR, nu au fost finanțate până în prezent;
- ▶ Rolul finanțatorilor publici, respectiv Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) și Ministerul Sănătății (MS), este esențial în sustenabilitatea unităților sanitare reabilite și dotate prin POR;

LECȚII ÎNVĂȚATE

- ▶ Realizarea unei colaborari eficiente în investigarea nevoilor la nivel de județ, conceperea proiectului și în realizarea infrastructurii este deficitară. Este necesară oferirea de suport tehnic pentru elaborarea proiectelor și realizarea proiectelor în parteneriat (DGASPC, UAT, prestatori licențiați de servicii sociale) pentru implementarea intervențiilor la nivel rural.
- ▶ Principala provocare pentru infrastructurile de servicii sociale rămâne asigurarea sustenabilității rezultatelor obținute. Acest lucru a demotivat mulți dintre beneficiari, în special din mediul rural, să acceseze fondurile.
- ▶ Monitorizarea deficitară a unor proiecte, în special a celor centralizate din domeniul sănătății, chiar dacă indicatorii sunt relativ facil de colectat și cuantificat. Este necesar ca orice instituție publică care își asumă rolul de lider pentru proiecte cu numeroși parteneri să aloce suficiente resurse pentru conceperea și monitorizare proiectelor astfel încât să asigure evaluabilitatea proiectelor.

RECOMANDĂRILE EVALUATORULUI

- ▶ Implicarea Ministerului Sănătății (MS) în definirea cadrului de monitorizare a intervenției, alinierea indicatorilor cu cei utilizați în mod uzual de către unitățile medicale, limitarea numărului acestora la cei considerați absolut necesari și relevanți;
- ▶ Finanțarea proiectelor pentru scăderea gradientului de inechitate dintre persoanele cu un status socio-economic ridicat și persoanele dezavantajate prin dezvoltarea centrelor comunitare integrate și a asistenței medicale comunitare pentru populația vulnerabilă;
- ▶ Remodelarea și transformarea unor unități sanitare mici și mijlocii în ambulatorii de specialitate/ centre comprehensive de diagnostic și tratament, inclusiv cu capacitate pentru spitalizarea de zi în vederea diminuării diferenței între echiparea diferitelor regiuni;
- ▶ Reconfigurarea serviciilor de ambulator (consultații și investigații oferite în aceeași vizită) și actualizarea tarifelor, având în vedere eficacitatea și sustenabilitatea acestora în creșterea accesului la servicii de sănătate în special pentru populația vulnerabilă;
- ▶ Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) împreună cu Unitățile Administrativ Teritoriale și prestatorii de servicii sociale ar trebui să realizeze o analiză a nevoilor beneficiarilor la nivel de județ pentru identificarea priorităților și să elaboreze conceptele de proiecte. Astfel, se pot identifica instituții, centre care trebuie reabilitate, dar și comunități în care trebuie create centre noi;

- ▶ Realizarea unui concurs de soluții de către DGASPC pentru UAT-uri, iar cele selectate să servească drept bază pentru elaborarea unui proiect mai mare de către DGASPC în care să fie lider de proiect;
- ▶ Elaborarea unor mecanisme și instrumente de coordonare clare și susținute la nivel național pentru standardizarea instrumentelor care pot evalua necesarul de infrastructură, echipamente, resurse umane, prioritizarea investițiilor, variabilitatea costurilor de achiziție a echipamentelor și a lucrărilor similare;
- ▶ Acordarea de sprijin din POR autorităților publice locale, mai ales celor din comunități dezavantajate, cu oportunități, resurse și instrumente printr-un apel de proiecte dedicat acestei teme. Apelul nu ar trebui să fie competitiv deoarece importantă este necesitatea de servicii sociale concrete în anumite localități, și nu alte aspecte.
- ▶ Pentru eficacitatea proiectelor destinate persoanelor cu dizabilități, este necesară implicarea unui număr mare de factori interesați din comunitatea respectivă. Aceasta implică planificarea unor procese de consultare mai complexe, cu alocare corespunzătoare de timp și resurse.
- ▶ Întărirea rolului echipei manageriale și a decidentului local în planificarea optimă a activității ambulatoriilor integrate, angajarea personalului necesar pentru echipamentele noi și contractarea suplimentară a serviciilor ce pot fi oferite.

AXA PRIORITARĂ 9

SPRIJINIREA REGENERĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE A COMUNITĂȚILOR DEFAVORIZATE DIN MEDIUL URBAN

OBIECTIVE SPECIFICE

Este urmărită reducerea numărului persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prin implementarea de măsuri integrate, cu accent pe comunitățile marginalizate, pentru aducerea la un standard de viață comun și uniformizarea calității nivelului de trai al persoanelor din mediul urban aflate în sărăcie.

Măsurile planificate vor contribui, în principal, la îndeplinirea obiectivului-țintă asumat în cadrul Planului Național de Reformă, de reducere cu 580.000 a numărului persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială până în 2020, precum și la obiectivele asumate în domeniile ocupării forței de muncă, educației și al sănătății.

Abordarea inovativă a instrumentului de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) promovează măsuri

generate de nevoile comunităților marginalizate, prin implementarea unor strategii integrate ce vor combina intervenții infrastructurale (locuințe sociale, spații de producție pentru activități de economie socială, spații de recreere, centre sociale, medicale, educaționale etc.) cu dimensiunea de ocupare, calificare a forței de muncă din comunitate, accesibilizarea serviciilor comunitare (sanitare, educative, culturale etc.).

Intervențiile vor fi aplicate în mod integrat: dezvoltarea infrastructurii va fi susținută de măsuri de creștere a capacității umane, beneficiind de sprijin din POR (Axa 9 - Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban) și din POCU (AP 5 – Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității).

NEVOI LA CARE RĂSPUNDE INTERVENȚIA

În anul 2011 datele disponibile au arătat că 3,2% din populația urbană totală se află în zone marginalizate, acestea fiind prezente în toate cele 41 de județe. Cel mai mare procent se regăsește în județele Tulcea, Hunedoara, Mureș, Botoșani, Vaslui, Vrancea, Călărași și Covasna (între 8,58 și 5,79%). În regiunea București-Ilfov, acest procent ajunge la 47% în zona cuprinsă între Buftea și Chitila și 12% în zona Măgurele. 40% din populația urbană marginalizată o reprezintă persoane de etnie romă.

BENEFICIARI INTERVENȚIEI

Grupurile de acțiune locală (GAL urban), prin membrii lor (autorități publice locale, instituții, mediul de afaceri, societatea civilă, etc), ale căror proiecte se adresează persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială.

REZULTATE LA 30 Iunie 2019

Utilizarea instrumentului DLRC în orașele cu peste 20.000 de locuitori este prevăzută pentru prima dată în România. Nici la nivelul UE nu există încă "povești de succes", modelele implementate având o diversitate ridicată.

La data de referință a studiului nu a fost deschis apelul de proiecte în cadrul AP9 POR.

ETAPELE IMPLEMENTĂRII INSTRUMENTULUI DLRC:

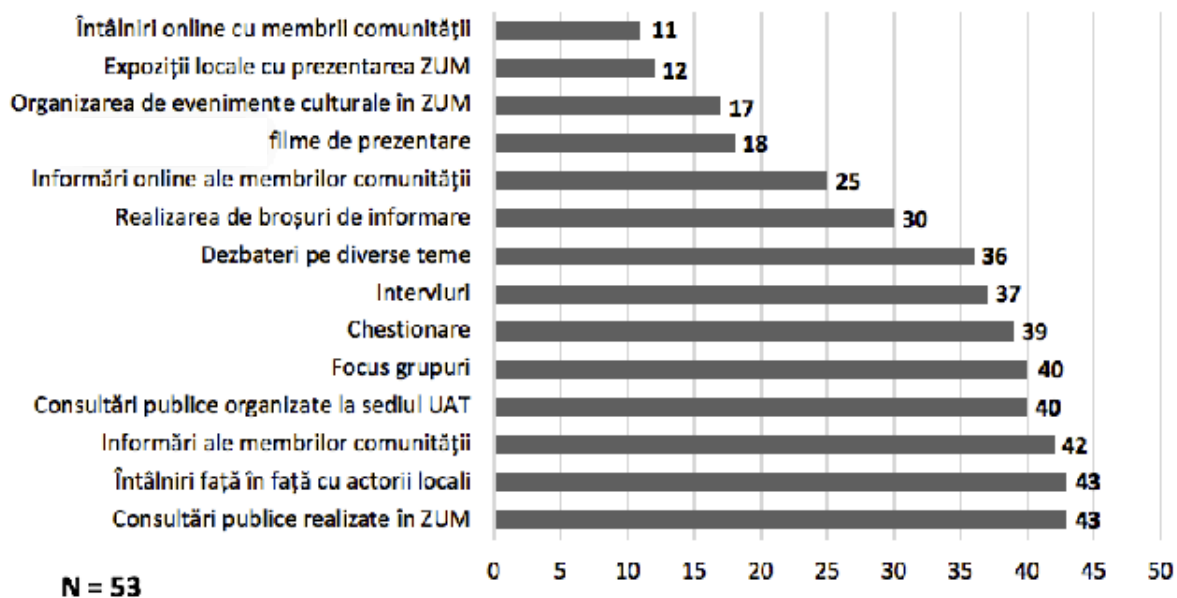
- ▶ Elaborarea Strategiilor de Dezvoltare Locală (SDL) - etapa a fost finalizată la sfârșitul lunii noiembrie 2017 de către GAL și a inclus:
 - i) înființarea GAL urban/ adaptarea GAL deja înființat conform cerințelor DLRC pentru perioada de programare 2014-2020;
 - ii) delimitarea Zonelor Urbane Marginalizate (ZUM) și a teritoriului SDL;
 - iii) animarea partenerilor locali și mobilizarea comunității marginalizate vizate de SDL;
 - iv) elaborarea SDL și a listei indicative de intervenții prin care GAL consideră că vor fi atinse obiectivele strategiei de dezvoltare locală.
- ▶ Evaluarea și selecția SDL - etapa a fost finalizată de către Comitetul Comun de Selecție Lărgit din care au făcut parte și reprezentanți POR. Selecția s-a încheiat în decembrie 2017 cu publicarea listei celor 37 de SDL selectate pentru finanțare prin mecanismul integrat AP9 POR – AP5 POCU, din 49 de strategii depuse;
- ▶ Selectarea și implementarea proiectelor aferente SDL aprobate - etapa se află în stadiul pregătitor:
 - Publicarea Documentului privind Orientări pentru GAL în vederea elaborării procedurilor de selecție a propunerilor de proiecte/fișe de proiecte și de monitorizare a proiectelor finanțate prin AP9 POR – AP5 POCU. Proiectele selectate de către GAL-uri vor fi avizate de către Comitetul Comun de Selecție Restrâns (CCSR).
 - AM POCU a semnat contractele de finanțare pentru funcționarea GAL.
 - GAL elaborează procedurile de selecție și monitorizare proiecte/fișe de proiecte incluse în SDL în vederea transmiterii către CCSR.

REZULTATELE EVALUĂRII

I. Animarea comunității și elaborarea SDL

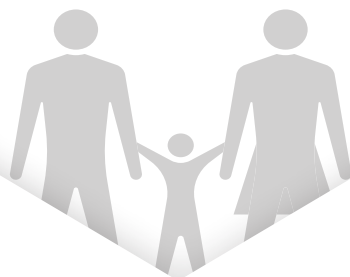
- ▶ cele mai eficiente activități de animare a teritoriului au fost considerate consultările publice organizate în zonele urbane marginalizate, întâlnirile față în față cu actorii locali, chestionarele, informarea membrilor comunității;

Figura 2. Activități de animare a comunității derulate de GAL

Sursa: sondaj online membri GAL, N=53

- ▶ 49 de orașe și municipii au întocmit SDL, distribuția acestora acoperind întreg teritoriul țării. Se regăsesc aici toate tipurile de orașe, de la orașele foarte mari reședință de județ precum Timișoara, Galați, Ploiești, până la orașe mici precum Codlea, Moinești, Carei, Gherla și sectoarele 4 și 5 ale municipiului București;
- ▶ au fost aprobate 37 SDL care prevăd intervenții pentru un număr de 132 zone urbane marginalizate (ZUM), pentru 145.000 de persoane, reprezentând circa 4% din populația totală a celor 37 de localități;

Populație totală localități cu SDL aprobate	3.581.450
Populație totală teritorii SDL	1.314.211
Nr. total ZUM din SDL aprobate	132
Populație totală ZUM din SDL aprobate	143.217

- ▶ GAL ale căror SDL au fost aprobate pentru finanțare însumează un număr de 646 de membri dintre care: 157 (25%) sunt instituții publice, 156 (24%) sunt organizații neguvernamentale, 130 (20%) sunt agenți economici, iar 202 (31%) sunt membri individuali ai comunităților vizate.
- ▶ proiectele de infrastructură propuse spre finanțare din POR vizează investiții în modernizarea/ amenajarea spațiului urban inclusiv utilități (32,61%), construirea/ reabilitarea de locuințe sociale (32,23%), investiții în centrele integrate de furnizare servicii de sănătate și servicii sociale (17,94%) și în infrastructura de educație (16,17%);
- ▶ valoarea totală a proiectelor propuse se ridică la aproximativ 270 mil. euro din care circa 13 mil. Euro reprezintă costurile de funcționare a structurilor executive GAL;
- ▶ din suma totală, 11% din fonduri provin din bugetul UAT, aproximativ 53% constituie finanțare POR prin AP9, iar 31% finanțare POCU prin AP5(*1);
- ▶ procentual investițiile planificate în vederea îmbunătățirii condițiilor de locuire reprezintă o treime din valoarea totală a investițiilor preconizate;
- ▶ valoarea totală a investițiilor din POR în centrele comunitare se ridică la aproximativ 25,5 mil. Euro, rezultând un cost mediu de 700.000 Euro/ centru numai partea de infrastructură reabilitare clădire/ construcție nouă;
- ▶ investițiile în infrastructura de educație, reabilitarea/construcția de creșe și grădinițe și renovarea de școli din aria de cuprindere a SDL, destinate copiilor din ZUM cu acces liber și al copiilor din zona urbană funcțională (ZUF);
- ▶ investițiile în spațiul urban vizează îmbunătățirea accesului în zonele marginalizate către și dinspre ZUF, facilitarea tranzitului și navetei locuitorilor ZUM, diversificarea modului de petrecere a timpului liber prin crearea de parcuri, terenuri de fotbal, sisteme de iluminat stradal în vederea creșterii securității în zonă, reabilitarea drumurilor și aleilor pietonale, construcția de parcuri, înființarea de stații de autobuz etc.

Total SDL Locuințe sociale (euro)	Total SDL Sănătate și servicii sociale (euro)	Total SDL Educație (euro)	Total SDL Spațiu urban inclusiv utilități (euro)	Total SDL Economie socială (euro)	Total SDL Total investiții FEDR prin AP9 POR (euro)
45.105.185	25.496.443	22.974.200	42.469.064	6.064.000	142.108.893

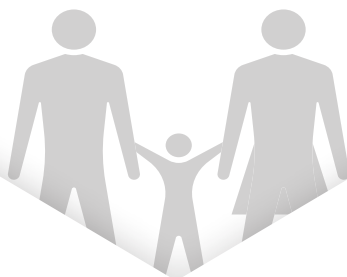
(*1) Valorile totale sunt obținute prin însumarea datelor preluate din SDL. Distribuția proiectelor pe categorii de intervenții ar putea fi diferită la o analiză detaliată.

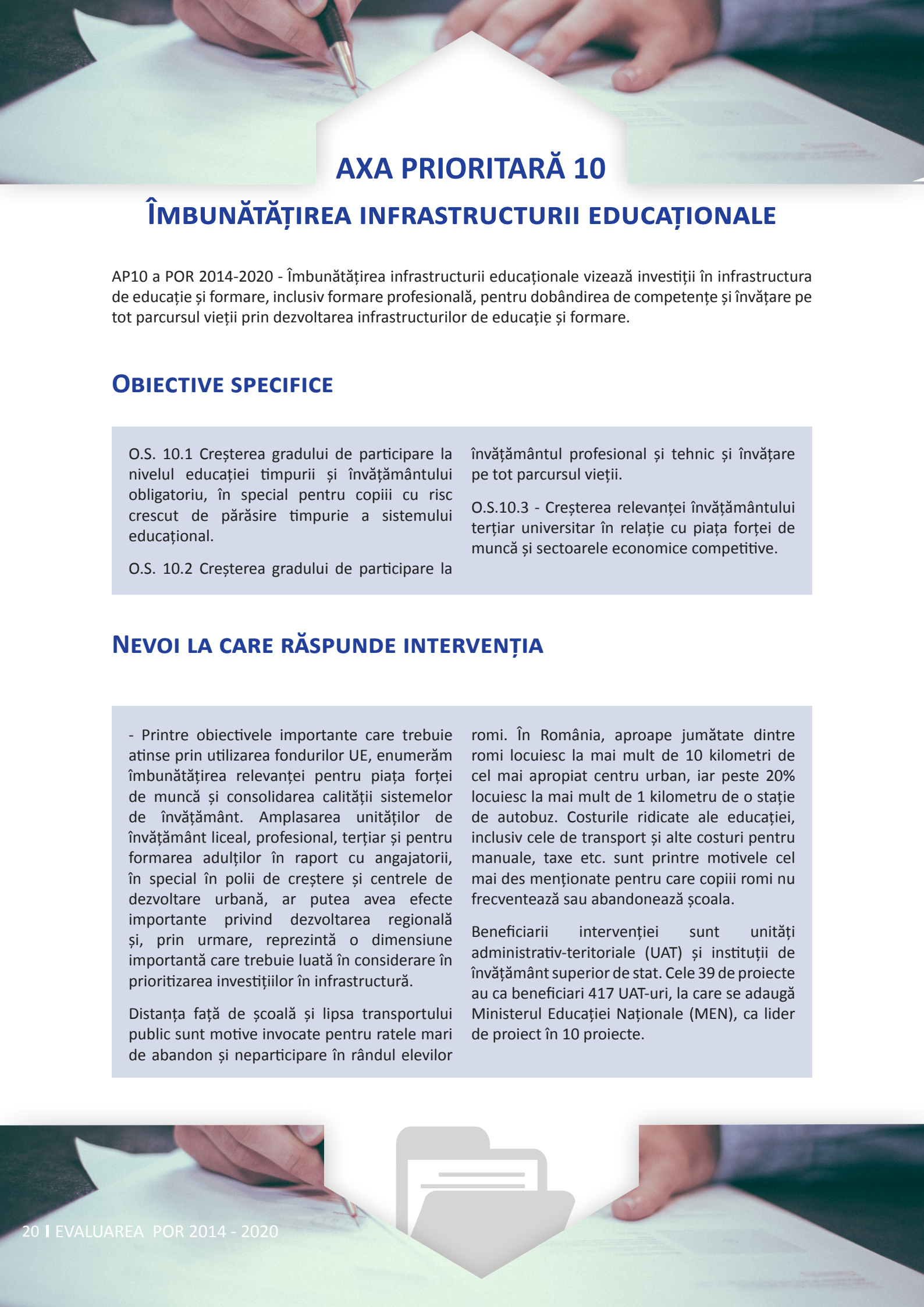
IMPLEMENTAREA STRATEGIILOR PRIN MECANISMUL INTEGRAT

- ▶ Se află în pregătire constituirea Comitetului Comun de Selecție Restrâns (CCSR) cu atribuția de a verifica și aviza procedurile GAL pentru selecția fișelor de proiecte;
- ▶ GAL realizează selecția de fișe de proiecte, urmând ca validarea acestora să fie realizată la nivelul CCSR/ AP9 POR.

RECOMANDĂRILE EVALUATORULUI

- ▶ Complexitatea procesului de elaborare a SDL necesită o perioadă de cel puțin 6 luni pentru realizarea procesului de animare a comunității și stabilire a priorităților SDL.
- ▶ Interacțiunea dintre GAL și comunitățile locale ar trebui să aibă un caracter permanent.
- ▶ Flexibilitate în alegerea activităților de animare și adecvarea acestora la specificul local și la grupul țintă.
- ▶ SDL ar trebui să reflecte nevoile comunității locale și să fixeze țintele pentru un anumit orizont de timp, nu doar să preia indicatorii de rezultat impuși de finanțatori.
- ▶ Introducerea SDL elaborată de GAL în cadrul Strategiei de dezvoltare urbană a localităților urbane cu peste 20.000 de locuitori, asigurând integrarea intervențiilor preconizate cu totalitatea proiectelor de investiții identificate ca fiind necesare pe întreg teritoriul localității.
- ▶ Elaborarea unei proceduri flexibile de ajustare/adaptare a SDL la schimbările intervenite în teritoriile vizate mai ales cu privire la grupurile țintă din ZUM.
- ▶ În absența proiectelor și a bugetului de funcționare pentru perioade lungi de timp, este necesară o mai mare flexibilitate lăsată GAL pentru a-și angaja resursele umane, fără a exista constrângeri referitoare la numărul minim, și tipul experților ce pot fi implicați.
- ▶ Adaptarea indicatorilor de rezultat specificităților DLRC astfel încât aceștia să reflecte integrarea/ complementaritatea măsurilor din aria SDL și în special din ZUM. Indicatorii ar putea viza parteneriatul local, inovarea, lucrul în rețea și cooperarea, capitalul social și uman, intervenția integrată și multisectorială.

AXA PRIORITARĂ 10

ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII EDUCAȚIONALE

AP10 a POR 2014-2020 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale vizează investiții în infrastructura de educație și formare, inclusiv formare profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare.

OBIECTIVE SPECIFICE

O.S. 10.1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copiii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului educațional.

O.S. 10.2 Creșterea gradului de participare la

învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții.

O.S.10.3 - Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața forței de muncă și sectoarele economice competitive.

NEVOI LA CARE RĂSPUNDE INTERVENȚIA

- Printre obiectivele importante care trebuie atinse prin utilizarea fondurilor UE, enumerăm îmbunătățirea relevanței pentru piața forței de muncă și consolidarea calității sistemelor de învățământ. Amplasarea unităților de învățământ liceal, profesional, terțiar și pentru formarea adulților în raport cu angajatorii, în special în polii de creștere și centrele de dezvoltare urbană, ar putea avea efecte importante privind dezvoltarea regională și, prin urmare, reprezintă o dimensiune importantă care trebuie luată în considerare în prioritizarea investițiilor în infrastructură.

Distanța față de școală și lipsa transportului public sunt motive invocate pentru ratele mari de abandon și neparticipare în rândul elevilor

romi. În România, aproape jumătate dintre romi locuiesc la mai mult de 10 kilometri de cel mai apropiat centru urban, iar peste 20% locuiesc la mai mult de 1 kilometru de o stație de autobuz. Costurile ridicate ale educației, inclusiv cele de transport și alte costuri pentru manuale, taxe etc. sunt printre motivele cel mai des menționate pentru care copiii romi nu frecventează sau abandonează școala.

Beneficiarii intervenției sunt unități administrativ-teritoriale (UAT) și instituții de învățământ superior de stat. Cele 39 de proiecte au ca beneficiari 417 UAT-uri, la care se adaugă Ministerul Educației Naționale (MEN), ca lider de proiect în 10 proiecte.

REZULTATE LA 25.02.2019

În cadrul acestei axe au fost lansate 12 apeluri de proiecte corespunzătoare celor trei obiective specifice.

Aceste apeluri au însumat o alocare totală în valoare de 360.582.128 EUR. În cadrul lor, au fost depuse 814 proiecte, dintre care, la data de 25.02.2019 stabilită drept limită pentru acest studiu, au fost acceptate 55 de proiecte și contractate 39 de proiecte cu o valoare totală

eligibilă de 218.506.559 euro, dintre care contribuție europeană de 184.544.089 euro, reprezentând circa 84,5% din alocarea POR pentru această axă.

La data realizării studiului, toate proiectele se aflau în curs de implementare (nici unul nu era finalizat), iar valoarea totală a plăților realizate către beneficiari însuma 32.179.989 euro.

REZULTATELE EVALUĂRII

- ▶ Intervențiile subsumate proiectelor analizate vor contribui semnificativ la realizarea OS 10.1, care se referă la investițiile în grădinițe și școli – o bună parte din buget fiind deja contractată, din acesta o proporție însemnată fiind și rambursat;
- ▶ Există riscul ca în anumite situații investițiile realizate de UAT să nu fie în totalitate realizate (cel puțin pentru unele obiective de investiție) sau să fie destul de mult întârziate din cauza lipsei capacității și, în special, a resurselor umane calificate necesare derulării unor astfel de proiecte;
- ▶ Impunerea unor prețuri maxime pe metrul pătrat de construcție a dus la imposibilitatea realizării unor investiții, ca urmare a diferențelor mari de condiții și a creat riscul ca unele investiții să fie realizate cu materiale de slabă calitate;
- ▶ Instabilitatea legislativă afectează buna desfășurare a proiectelor aprobate și încetinește considerabil ritmul de implementare a proiectelor;
- ▶ A contat experiența echipei de management a proiectelor de infrastructură, mai ales cunoașterea temeinică a fiecărui obiectiv de investiție în parte și a legislației aferente.
- ▶ Proiectele mari centralizate (beneficiar MEN, în parteneriat cu UAT) sunt cele mai avansate, ca nivel de realizare, având costuri unitare mai mici.
- ▶ Chiar dacă se află în descreștere, un anumit număr de preșcolari, elevi și studenți va învăța în clădiri renovate care asigură un confort și o stare de bine anterior absente și va beneficia de dotări suplimentare având efect atât asupra participării școlare și universitare, cât și asupra rezultatelor obținute.

BUNE PRACTICI IDENTIFICATE

- ▶ Un exemplu de bună practică îl constituie o investiție în învățământul profesional și tehnic, întrucât infrastructura respectivă poate fi folosită, ulterior, și pentru formarea profesională continuă și, în general, pentru educația adulților, contribuind la îmbunătățirea pieței muncii, cel puțin la nivel local. Este cazul Colegiului Tehnic Lațcu Vodă, orașul Siret, județul Suceava.
- ▶ Beneficiile indirecte estimate ale acestui proiect sunt importante. Proiectul se adresează și altor entități, cum ar fi: Parcul Industrial Siret/ UAT Orașul Siret, pentru că, prin creșterea calitativă a activităților educaționale și mai ales prin dotarea unității școlare cu tehnologii noi, va crește nivelul de calificare al absolvenților. Prin proiect se va dezvolta forța de muncă calificată conform cerințelor pieței muncii. Firmele prezente în zonă și firmele care intenționează să investească în zonă vor avea un avantaj foarte important prin existența forței de muncă calificate și apte să utilizeze tehnologii noi.

LECȚII ÎNVĂȚATE

- ▶ Simplificarea procesului de selecție a proiectelor în etapa anterioară contractării, prin introducerea unei etape de pre-selecție, realizată doar pe baza unei cereri mult mai simple;
- ▶ Dezvoltarea proiectelor de infrastructură educațională trebuie corelată cu alte proiecte de infrastructură (rutieră, de transport public, de utilități). Această corelare necesită o viziune strategică ce depășește un singur cadru de programare și continuitate în urmărirea obiectivelor strategice de dezvoltare locală;
- ▶ Capacitatea instituțională a beneficiarilor pentru a scrie și realiza proiecte de o astfel de complexitate este o condiție esențială pentru succesul intervențiilor. Echipele de management care au mai conceput și realizat proiecte au și cele mai mari șanse ca aceste proiecte să fie atât eficiente, cât și sustenabile;
- ▶ Toți beneficiarii au acuzat birocratizarea excesivă a raportărilor și dificultatea lucrului cu platforma informatică aferentă (MySMIS). O debirocratizare și o informatizare mai eficientă ar reduce nevoile de personal ale beneficiarilor și ar ușura elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor;
- ▶ Proiectele au șanse mai mari de sustenabilitate dacă sunt parte integrantă a strategiilor de dezvoltare locală, investiția în infrastructura educațională fiind corelată cu investiția în alte domenii ale dezvoltării locale.

RECOMANDĂRILE EVALUATORULUI

- ▶ Sprijin tehnic suplimentar pentru beneficiarii UAT care nu au capacitate instituțională, nici personalul necesar pentru derularea unor astfel de proiecte;
- ▶ Este necesară asigurarea stabilității legislative sau, cel puțin, reducerea impactului schimbărilor legislative asupra investițiilor în curs de realizare;
- ▶ Reducerea birocrăției și îmbunătățirea modului de funcționare a aplicației MySMIS;
- ▶ Investițiile care vor fi finanțate să aibă adresabilitate multiplă (să poată fi folosite de mai multe categorii de beneficiari (de exemplu, investițiile pentru învățământul profesional și tehnic pot fi folosite și pentru formarea profesională continuă a adulților);
- ▶ Focalizare mai riguroasă a proiectelor, atât a celor deja contractate și mai ales a celor viitoare, pe grupuri vulnerabile;
- ▶ Corelarea fie cu intervențiile anterioare, fie cu planurile/strategiile naționale, regionale și locale, precum și continuitatea în privința criteriilor utilizate la selectarea unităților de învățământ supuse intervențiilor, constituie un punct tare al intervențiilor.

AXA PRIORITARĂ 11

EXTINDEREA GEOGRAFICĂ A SISTEMULUI DE ÎNREGISTRARE A PROPRIETĂȚILOR ÎN CADASTRU ȘI CARTEA FUNCİARĂ

OBIECTIVE SPECIFICE

Intervenția urmărește creșterea gradului de acoperire geografică și de înregistrare a proprietăților din zonele rurale în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară.

Axa 11 a POR sprijină implementarea programului național de cadastru și carte funciară gestionat de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

NEVOI LA CARE RĂSPUNDE INTERVENȚIA

- ▶ situația incertă a posesiei, ca urmare a costului ridicat al înregistrării proprietăților;
- ▶ întârzierile proiectelor de investiții în infrastructura de bază (drumuri, canalizări și alte rețele de utilitate publică), educațională, sanitară și de mediu, ca urmare a dificultăților întâmpinate în clarificarea drepturilor de proprietate și accesul dificil la terenuri;
- ▶ investițiile limitate în zonele rurale din cauza incertitudinii privind dreptul de proprietate;
- ▶ stagnarea pieței imobiliare și dificultățile în consolidarea gospodăriilor/ terenurilor;
- ▶ domeniul de aplicare limitat al pieței creditului ipotecar, datorat în mare parte incapacității de utilizare a resurselor funciare ca garanție în accesarea creditelor instituționale, care să faciliteze activitatea economică și de afaceri;
- ▶ dificultățile în stabilirea impozitelor și taxelor locale din cauza lipsei de informații reale pentru impozitarea proprietăților imobiliare.

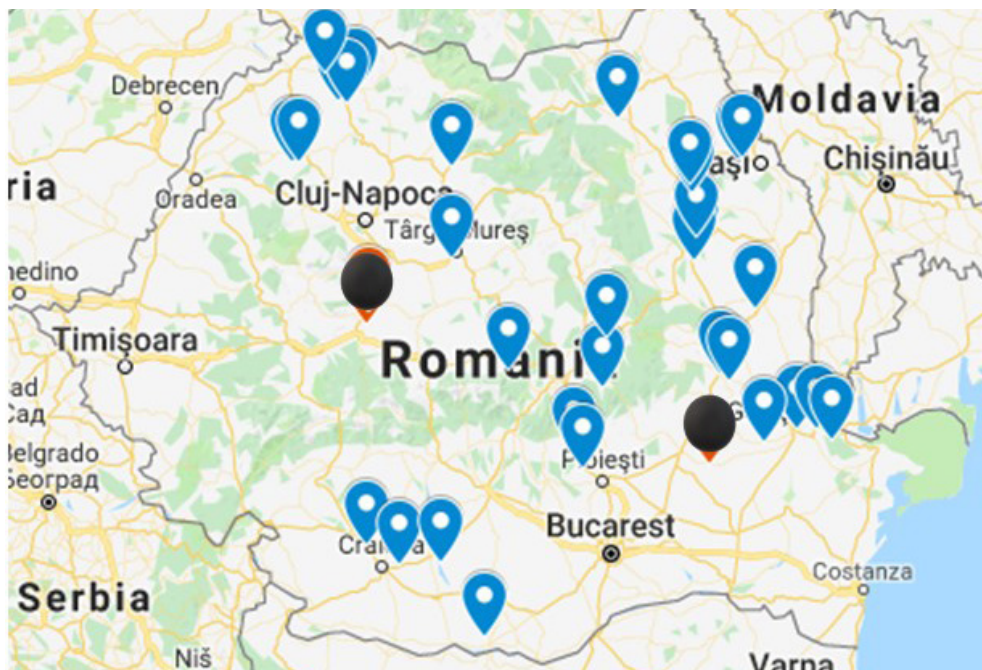
BENEFICIARI INTERVENȚIEI:

- ▶ Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară

REZULTATE LA 31 DECEMBRIE 2018

- ▶ proiectul major inclus în POR 2014-2020, denumit “ Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară” a fost aprobat de Comisia Europeană în anul 2018;
- ▶ acesta va asigura înregistrarea gratuită pentru cetățeni în sistemul integrat de cadastru și carte funciară a tuturor proprietăților din 660 unități administrative teritoriale (UAT) din mediul rural, cu o suprafață totală de 5.758.314 ha;
- ▶ prioritate au zonele rurale expuse din punct de vedere social și datorită importanței acestora pentru proiectele de infrastructură;
- ▶ alocare financiară de 253.430.885,00 euro;
- ▶ prima fază, demarată sub formă de pilotare încă dinaintea semnării contractului proiectului major, include 35 de UAT-uri cu proceduri de achiziții aflate în diferite stadii de implementare, incluzând proceduri de achiziții în derulare, contracte cadru semnate și contracte subsecvente în curs de derulare.

Localizarea celor 35 de UAT-uri

Sursă: Prelucrarea consultantului, pe baza de date a celor 35 UAT-uri furnizată de ANCPI

REZULTATELE EVALUĂRII

- ▶ Progresul AP11 este scăzut la momentul întocmirii prezentului raport, indicatorii de performanță pentru anul 2018 nu au fost atinși și proiectul major necesită un impuls puternic pentru accelerarea implementării;
- ▶ 60 de UAT-uri și-au încheiat procedura de înregistrare în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară (SICCF);
- ▶ Înregistrările sistematice se vor realiza în trei etape: 201 UAT-uri, 300 UAT-uri și 159 UAT-uri;
- ▶ Pentru cele 201 UAT-uri sunt lansate licitațiile electronice pentru atribuirea lucrărilor de înregistrare;
- ▶ Procedurile pentru obținerea și verificarea documentelor necesare desfășurării procedurii de înregistrare sistematică sunt ineficiente datorită lipsei de interoperabilitate a sistemelor informatice;
- ▶ Procesul se confruntă cu probleme importante precum lipsa unei bune colaborări la nivelul instituțiilor care dețin date și informații relevante pentru validarea lucrărilor de înregistrare sistematică;
- ▶ Nivelul de cooperare cu UAT-urile, precum și eficacitatea colaborării cu acestea sunt considerate scăzute de majoritatea participanților la studiu;
- ▶ Procedurile de achiziții la nivel centralizat asigură standardizarea serviciilor. Analiza unui eșantion de contracte ale ANCPI cu prestatori de servicii de înregistrare sistematică confirmă că durata contractelor este standardizată, dar nu este adecvată specificului local, numărului de UAT-urilor sau valorii suprafețelor vizate;
- ▶ Există necesitatea consolidării pieței serviciilor de înregistrare sistematică, din punct de vedere al prețurilor de referință și al asigurării calității serviciilor; cele mai dificile zone sunt cele montane, unde nu s-a stabilit un preț corect.

BARIERE IN IMPLEMENTARE

- ▶ Principalele probleme întâmpinate în procedura de înregistrare privesc:
 - supraîncărcarea personalului implicat;
 - existența unor litigii de proprietate și/sau imobile și suprapunerea de imobile/ terenuri;

- aspecte tehnice (legate de sisteme IT și condițiile geomorfologice ale terenurilor);
- probleme legate de gestionarea contractelor și relației cu furnizorii de servicii.

▶ Aspectele tehnice procedurale care au îngreunat buna desfășurare a procedurii includ:

- erori de nume sau alte erori legate de proprietari și care se pot remedia într-un termen legal de 1 an;
- mulți proprietari ai imobilelor sunt plecați din localitate;
- populația este îmbătrânită și greu deplasabilă;
- reticență în participarea la procedura de înregistrare, atunci când cetățenii cred că terenul din proprietatea lor se va diminua.

RECOMANDĂRILE EVALUATORULUI

- ▶ Elaborarea unor proceduri unitare de lucru cu furnizorii de servicii de înregistrare sistematică în vederea sprijinirii procesului de comunicare și monitorizare a serviciilor livrate, atingerea Țintelor de performanță, respectarea timpului de implementare și realizarea efectivă a lucrărilor;
- ▶ Adaptarea contractelor de prestare servicii la contextul local (ex. condițiile geomorfologice, sistem carte funciară pre-existent ș.a.m.d.) prin dezvoltarea unui catalog de prețuri detaliat în funcție de sarcinile specifice ale furnizorului acreditat în cadrul procedurii de înregistrare sistematică;
- ▶ Adecvarea tarifelor lucrărilor de înregistrare sistematică care să permită recrutarea personalului specializat corespunzător;
- ▶ Sprijinirea furnizorilor în fazele inițiale prin informarea/sensibilizarea populației pentru prezentarea documentelor solicitate în procesul de înregistrare sistematică a proprietăților;
- ▶ Revizuirea standardului ocupațional al tehnicianului topo-cadastru, ținând cont de evoluția profesiei și de necesitățile procedurale derivând din legislația actuală;
- ▶ Revizuirea procedurii de autorizare a furnizorilor de servicii cadastrale, inserând cerințe specifice mai detaliate legate de pregătirea personalului specializat;
- ▶ Dotarea administrațiilor locale cu sisteme informatice interoperabile cu cele ale ANCPI pentru un schimb mai rapid de informații și documente.

ANALIZA SISTEMULUI DE IMPLEMENTARE A POR

STUDIUL CUPRINDE ANALIZA SISTEMULUI DE IMPLEMENTARE A POR, AVÂND URMĂTOARELE OBIECTIVE:

- ▶ analiza contribuției POR la procesul de dezvoltare regională din România;
- ▶ analiza capacității instituțiilor implicate în realizarea și gestionarea strategiilor de dezvoltare co-finanțate din fonduri europene;
- ▶ analiza măsurii în care POR contribuie la întărirea capacității organismelor regionale și locale de a asigura gestionarea unor proiecte sustenabile și cu impact regional.

REZULTATE OBȚINUTE LA 02.04.2019

Situația progresului în implementare POR 2014-2020 arată că, la nivel național, exista un număr de 3.572 proiecte contractate, respectiv finalizate sau în curs de implementare (fără AP 12), în valoare de 17,627 miliarde de lei contribuția UE (reprezentând aproximativ 3,843 miliarde de euro), plățile realizate către beneficiari însumând circa 2.475 miliarde de lei (respectiv 538 milioane de euro).

REZULTATELE EVALUĂRII

- ▶ Legislația în domeniul dezvoltării regionale necesită actualizări pentru a reflecta noile orientări europene legate de dezvoltarea teritorială integrată;
- ▶ Un aspect cheie al succesului atingerii obiectivelor de dezvoltare regională este abordarea strategică multianuală în programarea investițiilor publice la nivelul administrațiilor publice locale;
- ▶ La nivel de ADR/ OI POR, structurile organizaționale sunt stabile și ușor adaptabile schimbărilor, însă există necesitatea definirii mai clare a relațiilor orizontale la nivel de departament tehnic;
- ▶ Evoluția resurselor financiare alocate AM/ OI POR prin AP 12 - Asistență Tehnică din POR 2014-2020 arată o tendință de creștere;
- ▶ Platforma My SMIS nu poate fi considerată un instrument de simplificare, deoarece nu sunt pe deplin asigurate condițiile pentru buna ei funcționare;
- ▶ Factorii externi (condițiile socio-economice specifice ale teritoriilor, disponibilitatea resurselor din partea beneficiarilor) sunt cauzele principale ale problemelor de implementare a POR, urmate de cauze procedurale (volum mare de verificări administrative, suprapunerea fazelor și a perioadelor de implementare, rigiditatea anumitor prevederi ale contractelor de finanțare).

LECȚII ÎNVĂȚATE

- ▶ Actorii de la toate nivelurile trebuie să-și asume responsabilitatea ce le revine în formularea și implementarea strategiilor, programelor, planurilor și proiectelor de dezvoltare;
- ▶ Actorii la nivel local au nevoie de sprijin în continuare, pentru a înțelege și a pune în practică principiile dezvoltării teritoriale echilibrate;
- ▶ Nivelul regional al guvernancei trebuie întărit pentru a asigura viziunea strategică și "catalizarea" resurselor și potențialului exprimat la nivel local dintr-o perspectivă regională;
- ▶ Principala lecție învățată este că politica de dezvoltare regională trebuie să depășească atât limitele administrative la nivel local, cât și limitele POR și să devină un instrument de asigurare a caracterului integrat al tuturor politicilor guvernamentale, reflectate la nivel regional.

RECOMANDĂRILE EVALUATORULUI

- ▶ Revizuirea legislației din perspectiva stabilirii unor mecanisme de coordonare a politicilor de sus în jos și de jos în sus, cu un rol întărit pentru structurile regionale;
- ▶ Continuarea efortului de promovare a intervențiilor teritoriale integrate, pe baza lecțiilor învățate din experiența pilot 2014-2020: Grupul de Acțiune Locală (GAL), autorități urbane, Investiții Teritoriale Integrate (ITI);
- ▶ Asigurarea continuității instituționale a sistemului de implementare POR 2014-2020 în perioada de programare 2021-2027;
- ▶ Continuarea efortului de sprijinire a administrațiilor publice locale, în vederea creșterii capacității de planificare strategică și a capacității de corelare a politicilor locale cu programele de finanțare;
- ▶ Asigurarea continuității mecanismelor teritoriale integrate prin finanțarea structurilor create în perioada 2014-2020;
- ▶ Accelerarea procesului de pregătire a viitorului POR 2021-2027 la nivel național, prin coordonarea cu ministerele de resort interesate de domeniile de investiții POR;
- ▶ Continuarea efortului de întărire a funcției de help-desk în cadrul Agențiilor de Dezvoltare Regională care să asigure sprijin specializat și cât mai aproape de beneficiar;
- ▶ Actualizarea periodică și urmărirea calendarului de lansare a apelurilor;
- ▶ Simplificarea procedurii de evaluare și selecție astfel încât să se limiteze cazurile pentru care se cer puncte de vedere/clarificări/documente ulterioare față de cele deja solicitate la depunere sau pre-contractare.

NOTE:

A full page of white background with a light gray grid pattern. The grid consists of small, evenly spaced squares covering the entire area.

**Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional
Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației
Bd. Libertății nr. 16, Sector 5, București**

Telefon: 0372 11 14 09

Website: www.inforegio.ro, www.mlpsda.ro

<https://www.facebook.com/inforegio.ro>

Investim în viitorul tău!

**Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană
prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională**

Numele Proiectului:

**„Sprijin pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional
în vederea implementării, managementului, evaluării, informării și promovării
Programului Operațional Regional 2014-2020, pentru perioada 2015-2019”**

Material distribuit gratuit